EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.11.2020
COM(2020) 736 final

2020/0327 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s spremembo Priloge VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s predvidenim sprejetjem Sklepa Skupnega odbora o spremembi Priloge VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum EGP

Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) državljanom in gospodarskim subjektom v EGP zagotavlja enake pravice in obveznosti na notranjem trgu. Določa vključitev zakonodaje EU, ki zajema štiri svoboščine, v 30 držav EGP, ki ga sestavljajo države članice EU, Norveška, Islandija in Lihtenštajn. Poleg tega Sporazum EGP zajema sodelovanje na drugih pomembnih področjih, kot so raziskave in razvoj, izobraževanje, socialna politika, okolje, varstvo potrošnikov, turizem in kultura, ki se skupaj imenujejo spremljevalne in horizontalne politike. Sporazum je začel veljati 1. januarja 1994. Evropska unija je skupaj s svojimi državami članicami pogodbenica Sporazuma.

2.2. Skupni odbor EGP

Za upravljanje Sporazuma EGP je odgovoren Skupni odbor EGP. To je forum za izmenjavo mnenj, povezanih z delovanjem Sporazuma EGP. Odločitve sprejema soglasno. V skladu z Lizbonsko pogodbo je za usklajevanje zadev EGP na strani EU odgovorna Evropska služba za zunanje delovanje.

2.3. Predvideni akt Skupnega odbora EGP

Skupni odbor EGP naj bi sprejel sklep Skupnega odbora EGP o spremembi Priloge VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je zagotoviti vzajemno zaščito pravic socialne varnosti državljanom Združenega kraljestva, osebam brez državljanstva in beguncem ter njihovim družinskim članom in preživelim družinskim članom, ki so ali so bili do konca prehodnega obdobja v čezmejnem socialnem položaju, ki vključuje eno ali več pogodbenic Sporazuma EGP in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Zagotoviti je treba vzajemno zaščito pravic socialne varnosti državljanom Združenega kraljestva, osebam brez državljanstva in beguncem ter njihovim družinskim članom in preživelim družinskim članom, ki so ali so bili do konca prehodnega obdobja, kot je opredeljeno v členu 126 Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu)[1], v čezmejnem socialnem položaju, ki vključuje eno ali več pogodbenic Sporazuma EGP in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

[1] UL L 29, 31.1.2020, str. 7.

V skladu s členom 33(1) sporazuma o izstopu[2] se naslov III sporazuma o izstopu (o koordinaciji sistemov socialne varnosti) uporablja tudi za državljane držav Efte, ki so del EGP, če te države sklenejo ustrezne sporazume z Združenim kraljestvom (ki bi se uporabljali za državljane Unije) in Unijo (ki bi se uporabljali za državljane Združenega kraljestva).

Ker so države Efte, ki so del EGP, že sklenile ustrezne sporazume z Združenim kraljestvom, morajo zdaj Unija in države Efte, ki so del EGP, skleniti sporazume, ki bi zagotovili, da bodo zaščitene pravice socialne varnosti, ki so jih državljani Združenega kraljestva, ki spadajo na področje uporabe sporazuma o izstopu in Sporazuma o ureditvah med Islandijo, Kneževino Lihtenštajn, Kraljevino Norveško ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: sporazum o ločitvi), pridobili pred koncem prehodnega obdobja ali pozneje.

Namen osnutka sklepa Skupnega odbora EGP (priloženega predlogu sklepa Sveta) je torej spremeniti Prilogo VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP, da se za državljane Združenega kraljestva ohranijo take pravice socialne varnosti.

Vsebina in narava osnutka priloženega sklepa Skupnega odbora EGP presegata zgolj tehnične prilagoditve v smislu Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94. Stališče Unije zato določi Svet.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[3].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Skupni odbor EGP je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom EGP. Akt, k sprejetju katerega se poziva Skupni odbor EGP, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členoma 103 in 104 Sporazuma EGP.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma. Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

---

[2] UL L 29, 31.1.2020, str. 7.

[3] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU glede predvidenega akta, ki ima hkrati več ciljev ali elementov, ki so neločljivo povezani, ne da bi bil eden v razmerju do drugih postranski, mora izjemoma vključevati različne ustrezne pravne podlage.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt ima cilje in elemente na področju socialne varnosti in zagotavljanja pooblastil. Ti elementi predvidenega akta so neločljivo povezani, ne da bi bil kateri v razmerju do drugih postranski.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep zato obsega člena 48 in 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi morala biti člena 48 in 352 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Skupnega odbora EGP spremenil Prilogo VI o socialni varnosti k Sporazumu, je primerno, da se ga po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2020/0327 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP v zvezi s spremembo Priloge VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 48 in 352 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru[4] in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru[5] (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.

(2) V skladu s členom 98 Sporazuma EGP se lahko Skupni odbor EGP med drugim odloči spremeniti Prilogo VI k Sporazumu EGP, ki vsebuje določbe o socialni varnosti.

(3) Člen 33 Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu)[6] določa, da se naslov III drugega dela sporazuma o izstopu uporablja za državljane Islandije, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške in Švice, pod pogojem, da so te države z Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska sklenile in uporabljajo ustrezne sporazume, ki se uporabljajo za državljane Unije, ter z Evropsko unijo sporazume, ki se uporabljajo za državljane Združenega kraljestva.

(4) Člen 32 Sporazum o ureditvah med Islandijo, Kneževino Lihtenštajn, Kraljevino Norveško in Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije, Sporazuma EGP in drugih sporazumov, ki se zaradi članstva Združenega kraljestva v Evropski uniji uporabljajo med Združenim kraljestvom in državami Efte, ki so del EGP (v nadaljnjem besedilu: sporazum o ločitvi) določa, da se določbe naslova III drugega dela sporazuma o ločitvi uporabljajo za državljane Unije pod pogojem, da je Unija sklenila in uporablja ustrezne sporazume z Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska, ki se uporabljajo za državljane držav Efte, ki so del EGP, ter ustrezne sporazume z državami Efte, ki so del EGP, ki se uporabljajo za državljane Združenega kraljestva.

[4] UL L 305, 30.11.1994, str. 6.
[5] UL L 1, 3.1.1994, str. 3.
[6] UL L 29, 31.1.2020, str. 7.

(5) Zato je treba zagotoviti vzajemno zaščito pravic socialne varnosti državljanom Združenega kraljestva, osebam brez državljanstva in beguncem ter njihovim družinskim članom in preživelim družinskim članom, ki so ali so bili do konca prehodnega obdobja v čezmejnem socialnem položaju, ki vključuje eno ali več pogodbenic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

(6) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi torej moralo temeljiti na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP iz Priloge k temu sklepu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Priloge VI (Socialna varnost) k Sporazumu EGP, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, priloženega temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik